

Zaaknummer : 1391396
Raadsvergadering : 9 december 2025

Onderwerp : Tweede bestuursrapportage Fijnder 2025

Collegevergadering : 21 oktober 2025
Portefeuillehouder : Wethouder H.A. Leliveld
Steller : Hester van Zwet

tel. : 0545-250 250

Team Advies sociaal domein

Te nemen besluit

1. Geen zienswijze indienen op de tweede bestuursrapportage 2025 Fijnder.
2. De wijzigingen in de bijdragen aan Fijnder uit de tweede bestuursrapportage 2025 Fijnder verwerken in de gemeentelijke begroting 2025 en 2026.
3. De mutaties naar aanleiding van de vaststelling van de definitieve BUIG 2025 en de voorlopige BUIG 2026 meenemen in de begrotingswijziging voor 2025 en 2026 van de gemeentelijke begroting.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Fijnder heeft de tweede bestuursrapportage 2025 aangeboden (zie bijlage). Het Algemeen Bestuur van Fijnder ontvangt graag een eventuele zienswijze van de gemeenteraad. Zodat zij tijdens haar vergadering een besluit kan nemen over de begroting van Fijnder naar aanleiding van deze rapportage en eventuele zienswijzen van de drie gemeenteraden.

Argumentatie**1.1 De mutaties in de begrotingen 2025 en 2026 verantwoordt Fijnder helder**

In de tweede bestuursrapportage 2025 beschrijft Fijnder per programma de onderwerpen waar zich inhoudelijke en/of financiële ontwikkelingen voordoen. In een aantal gevallen leidt dit tot een bijstelling van de geraamde bedragen in de begroting van Fijnder. De mutaties voor Berkelland komen voort uit enkele ontwikkelingen die in de toelichting van dit raadsvoorstel zijn opgenomen.

1.2 Geen onregelmatigheden of bijzonderheden

De aangepaste begroting 2025 en 2026 laat geen onregelmatigheden of bijzonderheden zien.

2.1 Begrotingswijzigingen

We passen onze begroting 2025 en 2026 op basis van de tweede bestuursrapportage 2025 aan. De mutatie in de bijdrage die we betalen aan Fijnder is voor 2025 € 276.000 en voor 2026 € 334.000. Dit wordt meegenomen in de hierboven genoemde begrotingswijzigingen van de gemeentelijke begroting.

3.1 Gebundelde uitkering (BUIG) 2025 en 2026

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de definitieve BUIG voor 2025 en de voorlopige BUIG voor 2026 vastgesteld. Ten opzichte van onze begroting levert dit een positieve bijstelling op van € 214.163 (2025) en € 786.593 (2026) op. Deze mutaties nemen we mee in de begrotingswijzigingen van de gemeentelijke begroting.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Kanttelingen en risico's

1. Besparingspotentieel

Fijnder blijft in afstemming met de gemeenten breed kijken naar eventueel aanwezig besparingspotentieel en maakt optimaal gebruik van de middelen die de kosten voor de gemeenten beperken. In het licht hiervan wordt het scenario koop of voortzetting huur van het pand onderzocht, en gekeken of dit tot een structurele besparing kan leiden. Eventuele besparingen nemen we mee bij de Perspectiefnota 2027.

Financiën

Tweede bestuursrapportage Fijnder

De wijzigingen op basis van de tweede bestuursrapportage 2025 in de bijdrage van de gemeente Berkelland aan Fijnder zijn in onderstaande twee tabellen opgenomen.

Wijzigingen bijdragen gemeenten begroting 2025	
Programma	Berkelland
Werk en activering	
* Wsw algemene kosten	-17
* Wet inburgering	88
* Programmakosten	8
* Loonkostensubsidies	-95
* Uitvoeringskosten	21
Inkomen	
* Leefgeld Oekraïners	-55
* Programmakosten	131
* Uitvoeringskosten	-18
Ondersteuning	
* Programmakosten	216
* Uitvoeringskosten	3
Overhead	
* Uitvoeringskosten	-6
Totaal	276

Wijzigingen bijdragen gemeenten begroting 2026	
Programma	Berkelland
Werk en activering	
* Wsw algemene kosten	14
* Wet inburgering	-8
* Dagbesteding	
* Programmakosten	184
* Loonkostensubsidies	-83
* Impulsbudget soc. ontwikkelbedrijven	
* Uitvoeringskosten	51
Bestaanszekerheid	
* Leefgeld Oekraïners	-175
* Programmakosten	326
* Uitvoeringskosten	25
Totaal	334

We passen onze gemeentelijke begroting 2025 en 2026 op basis van de tweede bestuursrapportage 2025 aan. De mutatie in de bijdrage die we betalen aan Fijnder is voor 2025 € 276.000 en voor 2026 € 334.000. Dit wordt meegenomen in de begrotingswijzigingen van de gemeentelijke begroting.

Voor het totaaloverzicht laten we in de toelichting de ontwikkeling van de bijdragen van Berkelland in 2025 en 2026 zien. Zie de tabel "Ontwikkeling begroting 2025 en 2026" onderaan de toelichting van dit voorstel.

Dekking

De bijdrage voor inburgering dekken we uit het budget voor inburgering. De kosten voor leefgeld en inning eigen bijdrage voor Oekraïense ontheemden dekken we uit de specifieke uitkering Oekraïne. De begroting Fijnder voor de reguliere dienstverlening dekken we uit de baten van de BUIG (t.b.v. uitkeringen en loonkostensubsidies) en de algemene dekkingsmiddelen. Voor deze taak ontvangen we via het cluster Participatie van het Gemeentefonds (t.b.v. uitvoering, begeleiding en re-integratie, minimabeleid, Wsw en beschut werk) een bijdrage. Deze bijdrage is niet geoormerkt en kan dus als algemeen dekkingsmiddel onder andere voor deze taak worden ingezet.

De Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) muteert in 2025 en 2026 als volgt:

- a. Rond de eerste bestuursrapportage 2025 (meicirculaire vanuit het rijk) was een voorlopig BUIG-budget van € 11.190.183 vastgesteld. Inmiddels is het definitieve BUIG-budget voor 2025 vastgesteld op € 11.404.346 (septembercirculaire van het rijk). Dit komt neer op een verschil van € 214.163. Dit verschil wordt via een begrotingswijzing verwerkt in de gemeentelijke begroting 2025.
- b. De voorlopig toegekende gebundelde uitkering (BUIG) voor 2026 is € 11.976.776 (septembercirculaire van het rijk). Er staat op dit moment in 2026 een bedrag van € 11.190.183 begroot (meicirculaire van het rijk). Een verschil van € 786.593 tussen de meerjarige begrote inkomsten en het voorlopig toegekende bedrag voor 2026. Dit verschil verwerken we via een begrotingswijziging in de gemeentelijke begroting 2026.

Bovenstaande in een overzicht:

	BUIG 2025	BUIG 2026
Meicirculaire	11.190.183 (voorlopig)	11.190.183 (voorlopig)
Septembercirculaire	11.404.346 (definitief)	11.976.776 (voorlopig)
verschil	214.163	786.593

Hieronder het nettoresultaat uit de begrotingswijziging van de gemeentelijke begroting van 2025 en 2026.

De bijdrage Oekraïners wordt gedekt uit een specifieke uitkering en daarom uit de mutatie van het totaal van de bijdrage gehaald.

	2025	2026
Mutatie bijdrage aan Fijnder	€ 276.000	€ 334.000
Bijdrage Oekraïners	€ 55.000	€ 175.000
mutatie BUIG	€ 214.000	€ 787.000
Netto mutatie begroting	€ 117.000	€ -278.000

(Positief bedrag is verhoging van de last in gemeentelijke begroting)

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Uitvoering van de Participatiewet draagt er aan bij dat mensen mee kunnen doen in de samenleving. Inwoners worden zoveel mogelijk geholpen om aan het werk te gaan en/of financieel ondersteund.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De Gemeenschappelijke Regeling Fijnder voert voor de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk de Participatiewet uit. De wethouders sociaal domein uit het college van burgemeester en wethouders zijn afgevaardigd in het Algemeen Bestuur van Fijnder.

Planning en evaluatie

In de Wet gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat het Dagelijks Bestuur van een gemeenschappelijke regeling de gemeenteraden voorafgaand aan het vaststellen van een begrotingswijziging schriftelijk en gemotiveerd in kennis stelt over zijn oordeel over de zienswijze en de eventuele conclusie die het daaraan verbindt. Het Algemeen Bestuur zal deze zienswijzen en de conclusie van het Dagelijks Bestuur meewegen in de besluitvorming en de uiteindelijke vaststelling van de begrotingswijzigingen van de gemeentelijke begrotingen.

Alternatieven

Wel een zienswijze indienen bij het bestuur van Fijnder.

Bijlagen**1. Tweede bestuursrapportage Fijnder 2025**

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 9 december 2025

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 oktober 2025

b e s l u i t:

1. Geen zienswijze indienen op de tweede bestuursrapportage 2025 Fijnder.
2. De wijzigingen in de bijdragen aan Fijnder uit de tweede bestuursrapportage 2025 Fijnder verwerken in de gemeentelijke begroting 2025 en 2026 .
3. De mutaties naar aanleiding van de vaststelling van de definitieve BUIG 2025 en de voorlopige BUIG 2026 meenemen in de begrotingswijziging voor de gemeentelijke begroting 2025 en 2026.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 9 december 2025

de griffier,

de voorzitter,

drs. J.A. Satijn

drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Tweede bestuursrapportage Fijnder 2025

In deze Tweede bestuursrapportage worden onder andere begrotingswijzigingen voorgesteld vanwege:

- *Start uitvoeringsplan toekomstbestendige werkpleerplaats*

Fijnder heeft een uitvoeringsplan opgesteld voor de doorontwikkeling van de werkpleerplaats tot een toekomstbestendige voorziening. Deze werkpleerplaats biedt een veilige omgeving voor cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, gericht op het ontwikkelen van basisvaardigheden en werknemerscompetenties. Dit vraagt om een investering van € 408.000, waarvan € 255.000 incidenteel en € 153.000 structureel, gedekt uit de bestemmingsreserve re-integratie en het impulsbudget sociaal ontwikkelbedrijven.

- *Voortzetting re-integratiedienstverlening ontheemden uit Oekraïne voor de gemeente Berkelland*

De dienstverlening aan Oekraïense ontheemden is verlengd met één jaar. De aanpak is vrijwillig en gericht op plaatsing in regulier werk. Medio juni 2025 zijn 32 plaatsingen gerealiseerd en zijn er 20 lopende trajecten. De kosten hiervan worden volledig doorbelast aan de gemeente.

- *Bestandsontwikkeling*

Het totale bestandsvolume blijft in 2025 stabiel, maar verschilt per gemeente:

- Berkelland: +0,6%
- Oost Gelre: +2,3%
- Winterswijk: -1,4%

Waar voor Berkelland en Oost Gelre een lichte stijging van het uitkeringsbestand wordt verwacht, laat Winterswijk een daling van 1,4% zien. Naast volumeontwikkelingen is ook de verhoging van het wettelijk minimumloon per 1 juli van invloed op de uitkeringslasten.

- *Inning eigen bijdrage ontheemden uit Oekraïne*

Volwassen ontheemden uit Oekraïne die verblijven in gemeentelijke opvang en een inkomen hebben boven 120% van de leefgeldnorm (uit arbeid en/of uitkering), zijn verplicht een eigen bijdrage te betalen voor hun verblijf. Met ingang van 1 januari 2025 int Fijnder voor de gemeenten deze eigen bijdrage. Per 1 oktober 2025 is het bedrag van de eigen bijdrage verhoogd. Om werken te laten lonen, wordt met deze verhoging ook een 115% norm ingevoerd. De inkomsten worden met de gemeenten verrekend door de geïnde bedragen in mindering te brengen op de bijdrage die de gemeenten doen voor het uitbetalen van het leefgeld.

- *Vereenvoudiging aanvraag individuele inkomenstoelage*

Per 1 oktober 2025 voert Fijnder een vereenvoudigde procedure in voor de toekenning van de individuele inkomenstoelage. Deze toeslag is bedoeld voor inwoners die al drie jaar leven van een minimuminkomen en geen zicht hebben op inkomensverbetering.

- Ambtshalve toekenning: cliënten met een bijstandsuitkering die eerder een aanvraag deden en aan de voorwaarden voldoen, krijgen de toeslag automatisch toegekend.
- Verkort aanvraagproces: andere cliënten worden actief benaderd en kunnen via een eenvoudige procedure alsnog een aanvraag indienen. Deze aanpak voorkomt niet-gebruik van de regeling en vergroot de bestaanszekerheid.

- *Deelname MDIEU*

Fijnder neemt deel aan de landelijke regeling MDIEU (Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden), een subsidieprogramma van het ministerie van SZW. Deze regeling is bedoeld om organisaties te ondersteunen bij het verbeteren van de inzetbaarheid van medewerkers, zodat zij gezond en gemotiveerd hun pensioen kunnen bereiken. Voor Fijnder betekent dit dat er wordt geïnvesteerd in projecten zoals scholing, vitaliteitsprogramma's en het verbeteren van werkprocessen. Denk bijvoorbeeld aan trainingen, coaching en het versterken van digitale vaardigheden.

- Fijnder heeft een voorlopige subsidie toegekend gekregen van € 710.000.
- Op basis van de huidige activiteiten wordt een reële claim van € 400.000 verwacht.
 - € 200.000 wordt ingezet voor externe kosten, zoals advies en begeleiding.
 - € 200.000 wordt toegevoegd aan de ICT-bestemmingsreserve, waarmee Fijnder kan blijven investeren in digitale veiligheid en moderne werkplekken.

Deze investering draagt bij aan een toekomstbestendige organisatie, waarin medewerkers gezond, vaardig en betrokken blijven. En waarin Fijnder als sociaal ontwikkelbedrijf haar maatschappelijke opdracht duurzaam kan blijven vervullen.

• CAO ontwikkelingen

De nieuwe cao leidt tot lagere loonkosten dan begroot. Financiële impact: totale verlaging van salariskosten met € 238.000, verdeeld over de programma's Werk, Inkomen, Ondersteuning en Overhead.

Ontwikkeling begroting 2025 en 2026

<i>Bijdragen Participatiewet</i>	Begroting 2025	Begroting 2025	Begroting 2025	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2026
<i>bedragen x 1.000</i>	<i>Primitieve begroting</i>	<i>1e wijziging (2e berap 2024)</i>	<i>2e wijziging (1e berap 2025)</i>	<i>3e wijziging (2e berap 2025)</i>	<i>Primitieve begroting</i>	<i>1e wijziging (2e berap 2025)</i>
Programma Werk en activering						
WSW begeleid werkensubsidie	70	61	61	61	61	61
Dagbesteding	50	50	0	0		0
Loonkostensubsidies	1.860	1.878	1.961	1.866	2.121	2.038
Programmakosten	898	863	903	911	893	1.077
Impulsbudget Sociaal Ontwikkelbedrijven		0	210	210	189	189
Uitvoeringskosten programma	2.521	2.552	2.572	2.593	2.748	2.799
Totaal programma Werk en activering	5.399	5.404	5.707	5.641	6.012	6.164
Programma Bestaanszekerheid (2025: Programma's Inkomen en						
Tozo	0	0	0	0	0	0
<i>Inkomensvoorziening (PW, IOAW, IOAZ, BBZ)</i>	9.088	9.376	9.376	9.507	10.172	10.174
<i>Bijzondere bijstand en minimaregelingen</i>	1.374	1.416	1.416	1.632	1.422	1.746
Programmakosten	10.462	10.792	10.792	11.139	11.594	11.920
Uitvoeringskosten programma	912	912	942	927	1.015	1.040
Totaal programma Bestaanszekerheid	11.374	11.704	11.734	12.066	12.609	12.960
Programma Overhead						
Uitvoeringskosten programma	2.806	2.803	2.803	2.797	3.120	3.120
Totaal programma Overhead	2.806	2.803	2.803	2.797	3.120	3.120
Totaal programma's	19.579	19.911	20.244	20.504	21.741	22.244

	Begroting 2025	Begroting 2025	Begroting 2025	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2026
<i>Overige bijdragen</i>	<i>Primitieve begroting</i>	<i>1e wijziging (2e berap 2024)</i>	<i>2e wijziging (1e berap 2025)</i>	<i>3e wijziging (2e berap 2025)</i>	<i>Primitieve begroting</i>	<i>1e wijziging (2e berap 2025)</i>
Programma Werk en activering						
WSW detacheringen	-1.232	-1.304	-1.324	-1.249	-1.287	-1.287
Wsw algemene kosten	170	170	170	153	146	160
Wet inburgering	326	326	405	493	343	335
Programma Bestaanszekerheid (2025: Programma's Inkomen en Ondersteuning)						
Leefgeld en inning eigen bijdrage Oekraïners	382	360	280	225	364	189